

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

In Qvo Agitvr Nominatim De Sacerdotibus, Confessarijs, Magistris siue
Doctoribus, Concionatoribus, Episcopis & alijs Prælatiſ, eorumque
Ministerijs - In ſeptem Tractatus distributus ...

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1629

Cap. IX. Aliæ conſiderationes de Paſſione, Reſurrectione, & myſterijs
diuinitatis pro reliquo anni tempore.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45750](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45750)

tes eum fuisse assum ignis uorum tormentorum, & cruciatum; & gustasse amaritudinem suarum afflictionum; & postea eundem Dominum Sacramentaliter sumere, ut participes fiant dulcissimorum nostrae Redemptionis fructuum, qui eum comedentibus communicantur.

CAPVT IX,

ALIAE CONSIDERATIONES DE PASSIONE, RESURRECTIONE & MYSTERIIS DIUINITATIS PRO RELIQUO ANNI TEMPORE.

PECULIARI QUADAM RATIONE SACRAMENTUM hoc appellatur a panis arctus & aqua breuis: eo quod sit memoriae Passionis & mortis Christi Seruatoris nostri, & anxietatum & afflictionum, quas in ea sensit. Quamuis autem omnitempore sit celebrandum cum hac memoria: nominatim tamen & praecipue in Quadragesima: in qua ecclesia proponit ipsius Passionis mysteria. Quae reducemus ad septem praecipua, applicantes quod in eis est peculiare Sanctissimo huic Sacramento, quod est omnium memoriale.

PRIMUM mysterium fuit eius quod in horto fuit gestum, in quo Christus Dominus noster summa affectus est tristitia ob peccata hominum, & eorum in postulari, quae recta erant contra Diuinum hoc Sacramentum: iniurias scilicet, quibus multi illud erant affecturi, & exigua uilitatem, quam plurimi ex eo erant accepturi. Et ita orauit Patrem dicens: *b Si vis transfer a me calicem istum. Veruntamen non mea uoluntas sed tua fiat.* Cuius sententiae lenius, praeter communem, potest etiam esse: calix meae Passionis, & ipsum Sacramentum transeat a me etiam ad meos electos, efficiens in eis efficaciter fructum illum, cuius causa fuit institutum: sed in omnibus non mea, sed tua fiat uoluntas. Deinde positus in agonia sudauit guttas Sanguinis, & sudore uultus sui promeritus nobis est panem caelestem, quem sumere debebamus: carnem scilicet suam, cui coniunctus esset idem ille Sanguis in Sanctissimo Sacramento, quem nunc suscipimus. Inde autem surgens exiit obuiam uenientibus ad se comprehendenda, & passus est se ab eis teneri, & ligari, & Sancto Petro, uolenti id impedire, dixit: *c calicem, quem dedit mihi Pater, non vis ut bibam?* & ita nos docuit non acquiescere conantibus impedire nos a suscipiendo calice Passionis, quem ipse Dominus nobis obtulerit, aut Sanctissimi huius Sacramenti, cum id nobis inspirauerit: utrumque enim significat nomen calicis. De quo dixit Dauid: *quid retribuam Domino pro omnibus, quae retribuit mihi? calicem salutaris accipiam, & nomen Domini inuocabo.*

a *Isai 30, 20*

I
4. *Part.*
Med. 20.

b *Luc. 22.*
42.

c *Ioan. 18.*
11.

d *Psal. 115.*
13.

2
4. Par. Med.
29.
c Mat. 26,
64.
Mat. 14, 62

SECUNDVM mysterium erit, quod illa nocte actum est in domo Caiphæ, qui interrogauit Christum: an esset Filius Dei Benedicti cui ipse respondit: *Ego sum*: Sed ne videntes eum adeo abiectum, responsus eius non crederent, adiecit: *veruntamen dico vobis, amodo videbitur filius hominis sedentem a dextris virtutis Dei, & venientem in nubibus caeli*. Hoc ipse firmiter tibi est credendum, Christum filium Dei viui (qui ad dexteram Patris fedet, venturusque est cum magna maiestate in nubibus caeli, ad mundum iudicandum) sub illo velo, etiamsi exterius adeo vili, quali sunt panis accidentia, verè latere: quem his oculis aspiciens, coniunges reuerentiam tantæ Maiestati debitam, cum amore, quæ tanta exigit humilitas. Statim autem perpendes, quod hostes illi eo responso audito, *velauerunt faciem eius, & conspuerunt in eam, & colaphis eum ceciderunt*: quæ omnia stupenda ipse patientiâ pertulit. In quibus iniuriis representabantur peccata indignè communicantium. *Velant enim eius oculos, qui mortua quædam fide, nec aduertentes se ab eo videri, aut præsentem ibi esse: ad communionem accedunt, Eum conspuunt sordidis sputis, qui cum sint lasciuos voratores, & garruli, ad communionem accedunt; capillos ei euellunt: multuosi, & scandalosi: qui fraternam charitatem & vniõnem laedunt, quam habent fideles cum Christo, & ad inuicem. In faciem eum cadunt mundani & ambitiosi, qui mundi leges pluris faciunt, quam ipsius Dei magnâ eum afficientes iniuriâ. Quæ omnia tolerat cum patientia Saluator noster (quamuis ea videat) in gratiam suorum electorum: qui ipsum cum reuerentia & deuotione suscipient. Denique quemadmodum Christus Dominus noster tota illa nocte detentus & ligatus fuit in domo illa, & quamuis potuisset se soluere, & liber abire: id tamen facere noluit, sed expectauit vsque mane: ita omnibus noctibus manet in Sacrario Ecclesiæ solus, expectans, vt mane fideles accedant, petituri suarum necessitatum remedia.*

3
4. Par. Med.
dit. 33.

TERTIVM mysterium est eorum, quæ gesta sunt in domo Herodis, qui ex curiositate quadam cupiebat Christum D. N. videre, vt miraculum aliquod ab eo ederetur. Qui tamen nullum voluit facere. Qui enim ad communionem accedit Spiritu curioso degustandi & experiendi fauores, quos Dominus noster suis dilectis exhibet, indignus est, cui exhibeantur. Statim Herodes illum spreuit, & non exutum vestibus propriis, superinduit veste alba in contemptum. Ipse autem Dominus noster, non exuens preciosam gloriæ suæ vestem, superimponit sibi, tegiturque se alba accidentium panis veste. Et quamuis propterea contemnatur, & stultus iudicetur ab infidelibus: nos tamen eum veneramus & amamus; eumque summam Sapientiam, Dei que virtutem reputamus, qua nostram curat superbiam. Veste illa alba indutus ambulauit Christus D. N. per plateas

illas

illas Ierusalem, omnibus eum tanquam stultum irridentibus: qui quinque diebus ante proprias vestes exuerant, & in terram proiecerant, ut iumentum, cui ipse infidebat, super eas transiret. In præmium autem humilitatis, qua Dominus talem iniuriam sustinuit: ducitur nunc in Sanctissimo Sacramento magnâ cum pompâ per Ecclesiæ plateas, cum multis hymnis & canticis.

QUARTVM mysterium complectitur gesta in prætorio Pilati, postquam Christus rediit ab Herode. *Primum* fuit, quod ipse Christus D.N. minoris fuerit æstimatus, quàm Barabas: & in hanc horam sustinet hanc iniuriam à multis, qui pluris faciunt mendacij & vanitatis panem, ac delicias & honores mundi, quàm panem vitæ, qui in hoc Sacramento datur. Sicut Hæbræi, qui, cum haberent Manna de cælo in deserto, suspirabant tamen & præferrebant allia & cæpas quibus in Ægypto vescabantur. Aliam quoque sustinuit iniuriam cum Sacratissimum eius corpus fuit durissimè flagellatum, & Sacratissimum suum Sanguinem ex toto corpore effudit. Quem tamen totum in Sacratissimo hoc Sacramento deposuit sub accidentibus triticej panis, qui molitur, cribratur, pinsitur & ad ignem coquitur, ut nostrum fiat alimentum. Et sic nos docet, exercitia patientiæ apta esse media, ad magnam spiritualem voluptatem ex hoc cibo sumendam. Statim secuta est coronatio, qua imposta illi est corona spinarum, & indutus est purpura, & irrisus, ac illulus; cum Pilatus eum populo ostendit, dicens: *Ecce Homo*, quasi diceret, attendite an hominem ita exhaustum noueritis, cum reuera sit homo. Hunc in modum ostenditur nobis quotidie CHRISTVS D. N. reclus accidentibus panis, cum dicitur: *Ecce Agnus Dei*. Quamuis enim videatur panis; re vera tamen non panis est, sed verus homo, & Agnus Dei, qui tollit peccata mundi.

QUINTVM mysterium erit baiulationis crucis vsque ad Caluarie montem: ubi fuit Cruci affixus, & sanguinis torrentes effudit per vulnera pedum & manuum: in qua re Iudæi impleverunt quod dixerant: *Emittamus lignum in panem eius*, erigentes Cruci affixum eum, qui seipsum vocat *panem viuum*: ut sic eradamus eum de terra viuentium. In cuius rei memoriam quotidie eleuatur in missa hostia & calix: in quibus est idem ipsum corpus, & Sanguis eiusdem Domini cum signis vulnerum, per quæ fluxit. Ut omnes intelligant, quod si viua fide Dominum hunc aspiciant in locum altum eleuatum, sanabuntur à Spiritualibus suis vulneribus, si veniam eorum petuerint. Intelligant etiam finem & scopum Sacræ Communionis esse, ut vires recipiant ad tollendam crucem; & in ea mundo & amari proprio moriendum.

Ecclesiam ait S. Augustinus, esse sicut viduam illâ, quæ tempore ingētis famis

4.
4. Par. Med.
34.

Med. 35.

Medit. 36.
Et 37.

5.
4. Par. Med.
39. Et 40.

f. Iere. 11. 19.

famis

g3 Reg. 17.
12.

4. Par. Med.
40 & 49.
h Psal. 63.
22.

2
4. Par. Med.
52.

4. Medit. 45 &
Sequentibus

7
Medit. 55.

famis dixit Eliæ : *g en colligo duo ligna, ut parū panis faciam mihi & filio meo ut comedamus & moriamur.* Duo ligna, ait esse crucem Christi, cuius virtute eius mysteria considerantes, condiemus cœlestem hunc panem, quod comedentes moriemur mundo, & viuemus Deo. Etiam cum venimus est ad Calvariæ montē, iuxta Davidis Prophetiam: *h dederunt ei in escam.* & postea *in suis potauerunt aceto.* Nunc autem ipse dat nobis carnem suam cibum, & Sanguinem in potum cum summa dulcedine, quam nobis summa sua amaritudine comparavit, Quā amaritudinem ei renouat, qui indignè communicat: quia intra cor suum ei porrigit fel & acetum, ut supra diximus.

SEXTVM mysterium est eorum, quæ gesta sunt, cum Christus Dominus noster in cruce penderet. Nam *primum* signa, quæ facta sunt, significant dispositiones, quibus ad sacram Communionem sit accedendum. Nam terræ motus est timor Dei; scissio lapidum, est contritio, qua conteritur; sepulchrorum apertio est sacra Confessio, scissio veli est penetratio arcanorum Christi Salvatoris nostri, quæ fit in meditatione; verba, quæ ipse locutus est in cruce, significant fructus ex communiōe Sacramenti hauriendos: orare scilicet Deum pro persequentibus nos; benefacere indigentibus & petentibus à nobis, exemplo ipsius Christi, qui latroni petenti promisit paradysum; curam gerere personarum & rerum, quæ ratione aliqua nobis incumbunt: sicut ipse Christus Matris suæ ac Discipulorum curam gessit; sicire iustitiam & ipsius Dei gloriam; & frequentē communionem; opera Dei ad finem vsque perducere, & quanta fieri poterit perfectione finem eis imponere; recurrere ad Deum in nostris angustis & desertionibus, & spiritum nostrum, nostraque omnia confidenter emittere; neque ex cruce descendere vsque ad mortem, etiamsi, ut eam debramus, urgeant aduersarij qui nos tentant.

SEPTIMVM mysterium erit sepulchri, in quo Christi Domini nostris corpus fuit vinctum magna copia myrrha & aloes, & involutum sindone munda, ac positum in sepulchro lapideo, in quo nondum quisquam positus fuerat. Quia volutus est lapis ad ostium monumenti; & maioris securitatis caula fuit eodem obsignatum. In qua re etiam ponitur: ob oculos ratio & forma perfecti communicandi: offerendo scilicet prius Deo multas mortificationes vnde perfectas; & induendo vestem puram magnæ perfectionis, aptatam nouo homini, & præparando in anima interius monumentum, sicut sepulchrum, hoc est cor renouatum, & benè firmatum instar lapidis: in quo ipse dominus requiescat; illudque post sacram communionem obsignando, & magnam sensuum custodiam adhibendo: ut sanctis cogitationibus, feruentibus affectibus ac petitionibus, tali hospite seorsim fruatur.

§. II. Considerationes à Paschate usque ad Pentecosten.

APASCHATE usque ad Pentecosten consideranda sunt mysteria, quæ illo tempore euenerunt, & Ecclesia tunc celebrat: quæ ad alia septem sunt reducenda, & sacræ Communioni applicanda.

PRIMUM considerandum: animam Christi Domini nostri Sanctissimam visitasse Iustos, qui erant in limbo, eosque consolatum esse claramque sui visionem eis communicasse; & ex obscuro carcere, in quo tenebantur, eduxisse: ita etiam eandem visitare communicantes, eos consolari, & ex tenebris, quibus tenentur, educere; & benignæ iucundæque contemplationis dono eos illustrare.

DENIQUE, quod resurrexit gloriosus, uniens animam corpori mortuo, quod erat in sepulchro, tribuens ei quatuor gloriæ dotes: & ita nunc cum tota sua gloria ingreditur animam, cui vnitur; eamque viuificat, & feruorem imperit: communicans ei cælestes suas proprietates: ut cum ipso resuscitata in vitæ nouitate ambulet. Reddit illam quasi impatibilem, ob patientiam in aduersis; quasi incorruptibilem & immortalem, ob præseruationem à grauioribus culpis; claram & splendentem, ob splendorem operum bonorum; agilem & promptam, ad præcepta & consilia Diuina implenda & amplectenda; subtilem denique, & ita spirituales, ut exuat se ab omnibus rebus terrenis.

TERTIO considerandæ varix eius apparitiones diuersis vicibus, varijsque figuris discipulis suis factæ, loquendo cum eis de Regno, magnaque arcana eis aperiendo, vulnera sua tangenda offerendo, & magnos alios fauores eis exhibendo; & magna auxilia promittendo: nunc hoc, nunc illo modo. Ita etiam in sacra communione manifestat se spiritualiter iustis mille modis: cum quibus magnam contrahit familiaritatem; & blandissimè loquitur. Ex quibus apparitionibus possunt eligi septem pro septem hebdomadæ diebus: prima scilicet, quam fecit Beatissimæ Virgini Matri suæ; deinde S. Mariæ Magdalenæ, eiusque sociabus; S. Petro; duobus discipulis euntibus in Emaus; omnibus Apostolis in Cænaculo; ijs, qui piscabantur in mari Tiberiadis; & vltima, quæ facta fuit omnibus, quando eis valedixit. In quibus apparitionibus interdum sumebat cum eis cibum, frangebatur eis panem, aut partem piscis assi distribuere, aut fauam mellis, quæ erant cælestis huius conuiuij figura; in quo nobis communicatur, quod prædictis rebus significatur.

CONSIDERANDUM præterea, quod suo tempore ascenderit in cælum; unde venerat, captiuam ducens captiuitatem, & corda discipulorum, Et ibi sedet ad dexteram Patris, agens nostrum aduocatum. Et ita descendit è cælo ad Sacramentum, & ingreditur cor Communicantis; & postea ascendit in cælum captiuam ducens eius animam amoris compe-

I
5. Par.
Med. 1.2
Medit. 2.3
Medit. 3. &
sequentibus.4
Medit. 18.

dibus: vt conuersationem suam habeat in cælis: vbi ipse est, & ipsa plenitudo sit ipse, quod suo tempore eodem ascendet; & cum eo sedebit in alia sede gloria.

5
Medit. 9.

ITEM, quemadmodum ipse Christus verus Deus & homo est in cælo Empyreo, magnum præsentia sua honorem adferens cælesti beatorum Ciuitati; nam ipse est Sol eos illuminans; fons aquæ viæ eos recreans; alimentum, quo illos alit, suæque Diuinitatis & Humanitatis visione saturat; ita vt in ipso solo habeant Beati omnia bona, quæ ad æternam suam requiem optare possunt. Eodem modo voluit idem ipse Dominus assistere Ecclesiæ suæ latens tamen in hoc Sanctissimo Sacramento, nos ipsos honorans, & omnibus bonis replens. Nam (vt S. Ambrosius dicit) Christus nobis omnia est, nostra Sapientia, Iustitia, Sanctitas, & Redemptio nostra.

Lib. 3. de
Virgin.

6
Medit. 22.

MISIT præterea Spiritum Sanctum è cælo in suos discipulos, qui donis & gratijs suis eos repleuit, & in alios viros mutauit, igneas linguas ei dedit ad loquendum, & prædicandum eius legem magno Spiritus ferore. Et nunc vult idem ipse Dominus etiam è cælo venire ad Sacramentum, & inde nobis Spiritum sanctum suum communicare, gratijs suis replere, & amoris sui igne inflammare: vt de eo sentiamus, & cum eo loquamur, vt par est ad nostram maiorem perfectionem, & aliorum bonum. Quare in hoc Sacramento venit ille Dominus, qui est flos Iesse, a in quo requiescit Spiritus Dei, cum septem Spiritibus, quos Isaias appellat Spiritum Sapientia & intellectus, Spiritum consilij & fortitudinis, Spiritum scientia & pietatis, & Spiritum timoris Domini. Est quoque b lapis super quem sunt septem oculi, c qui sunt septem Spiritus Dei missi in omnem terram. Et ingrediens in communicantem dignè, tribuit ei septem hos Spiritus valde copiose: timorem filialem, quo ipsum reueretur, & ab omni recedat malo; fortitudinem, qua res magnas obsequij eius aggrediatur; pietatem, qua ad res Diuini cultus benè sit affectus; consilium, ne in rebus agendis aberrat; scientiam ad opera Dei eiusque beneficia agnoscenda; intellectum ad Fidei mysteria penetranda; Sapientiam denique ad sentiendum & voluptatem percipiendam in excelsis rebus Diuinitatis.

a Isai. 11. 2.

b Zach. 3. 9.

c Apoc. 1. 0.

7
Medit. 25.
d Actuum. 2.
42.

DENIQUE Spiritus Sanctus statim cæpit inspirare fidelibus frequentem huius Sacramenti vsum: de quibus S. Lucas ait: d erant perseverantes in doctrina Apostolorum, & orationibus, & communicatione fractionis panis, qui erat Eucharista. Nam Spiritus sancti proprium est, iustos his tribus cibis Spiritualibus alere, concionibus scilicet audiendis, orationibus fundendis, & huius diuini panis communicatione. Quos hoc ordine collocat: quis Dei verbum audire disponit ad orationem piè fundendam; oratio ad Communionem, quæ præcipuus est cibus.

§. III. Considerationes à Festo Pentecostes usque ad
Aduentum.

RELIQUO anni tempore, à Festo scilicet Trinitatis usque ad Aduentum, considerari possunt mysteria Diuinitatis, eiusque perfectionum ac beneficiorum, quæ mundo contulit; quæ mysteria etiam possunt ad septem capita reuocari; quamuis singula complectantur plura, quæ possunt in singulos hebdomadæ dies distribui.

PRIMUM igitur considerari potest mysterium Sanctissimæ Trinitatis. Quod scilicet tres personæ Diuinæ, propter unitatem in essentia, sint in Sanctissimo Sacramento, comitantes corpus & Sanguinem Iesu Christi D.N. Pater itaque æternus ibi est generans Filium suum, eique communicans suammet Diuinitatem; summè gaudens, quod talem habeat Filium, & quod ille sit cum humanitate vnitus sub speciebus panis & vini; quia ipse misit illum in mundum, ut noster esset Redemptor; & nunc eundem mittit, ut nostrum sit alimentum: quod ab ipso nobis dari petimus, dicentes: *Pater noster qui es in caelis: panem nostrum quotidianum da nobis hodie.* Filius ipse Dei cum summa voluptate in ipso est Sacramento, accipiens Esse à suo Patre: & vterque, mutuo se amore infinitè amantes, produciunt Spiritum Sanctum; & ibi est cum sua humanitate coniunctus; venitque eò, ut nos sibi per amorem coniungat: ponens nobis tanquam exemplar, vniorem, quam cum suo Patre habet: ut ipsemet Christus Dominus loquens cum suo Patre affirmavit, dicens: *a ego claritatem, quam dedisti mihi, dedi eis: ut sint vnum sicut & nos vnum sumus.* Spiritus Sanctus in eodem Sacramento est, accipiens suum Esse à Patre & Filio cum summo gaudio: quod sit vnus & idem Deus cum illis: & cupit seipsum nobis communicare in hoc Sacramento: ut faciat nos vnum secundum charitatem, quam effundit in corda nostra. Et sic impletur, quod ipse Saluator noster dixit: *h si quis diligit me, sermonem meum seruabit, & Pater meus diliget eum, & ad eum veniemus, & mansorem apud eum faciemus.*

SECUNDA consideratio erit septem Diuinarum perfectionum, quæ in hoc mysterio elucet: infinitæ scilicet *Sapientia* Dei, quæ talem coniuuij formam aduenit, ut coniungeret res adeo distantes, & modo illo adeo prodigioso, ut nobis indulgeret; *Immensitas*, quam manifestat in eo, quod quemadmodum Deus est in omni loco; ita quæ est homo, vult esse in cælo, & in terra, & in locis innumeris: ut possit vbique esse venerationi, & cum reuerentia sumi; *Omnipotentia*, quæ stupenda adeo edit prodigia, conuertens substantiã panis in corpus suum, retentis interim accidentibus panis, quibus se regat, & occultet: id quod facit in vno momento, & simul in plurimis locis; infinitæ *charitatis*, quæ nos adeo diligit, ut velit vnus fieri nobiscum,

V 2,

sicut

¶
6. Par.
Med. 4.a Ioan. 17.
22.b Ioan. 14.
13.2
Medi. 10.
& Sequen-
tib.

sicut cibus cum comedente. Quamuis non nos eum mutemus in nos, sed nos mutemur in eum, ut eius gloriae participes efficiamur; immerita *Misericordia*, qua inductus, ipsemet in persona venit, ad reparandas nostras miseras, & pascendos esurientes, potumque praebendum sitientibus cibo & potu ad id preciosis; summæ *Liberalitatis*, qua merè gratis seipsum nobis tradit, & secum omnia simul; cupiens nos gratiæ suæ donis ditare ac denique immutabilis eius *Persuerantiae*; hæc omnia praestans, & toties repetens; usque ad finem mundi, assistens inter suos Ecclesiæ suæ, ut etiam nunc ostendat, se *in finem diligere*, eosque velle in regnum suum secum deducere.

c. Ioan. 13. i.

3
Med. 17. &
Sequentibus

TERTIA consideratio erit de beneficijs naturalibus, Creatione, Conseruatione, & Prouidentia erga homines. Non enim contentus quod nos ex nihilo creauerit, & semper nos in Esse quod dedit, conseruet; peculiaris gubernationem & prouidentiam vniuersiusque gerit, subueniens cuique prout opus habet, manumque suam aperiens ad eos beneficentibus suis replendos, tribuens alimenta necessaria corpori, cum multitudine ciborum differentijs & varietatibus. Sed cum id totum modicum repararet, voluit suam iustissimam suam prouidentiam ostendere, prospiciens nobis de cibo alio cælesti multò preciosiori, quàm fuerit Manna. Accipiens enim naturalem cibum panis & vini, illum in corpus & Sanguinem suum transsubstantiauit, ut sub speciebus rerum naturalium ingrederetur in nos, quod est Dei supremum. *Quid enim* (ait Zacharias Propheta) *bonum est & quid pulchrum eius, nisi frumentum electorum, & vinum germanis vniuersis?*

d. Zach. 9.
17.

4

QUARTA consideratio erit beneficiorum supernaturalium nostræ Redemptionis; cum Filius Dei factus est homo, & in hoc visibili mundo fecit erga homines omnia officia, quæ illi poterant in suum commodum optare. Ostendit enim amabilem suam prouidentiam erga eos. Nam, ut Magister, eos docuit doctrinam cælestem; ut medicus eorum curabat morbos; pastor & protector eosdem regebat, & in suis periculis protegabat. Benefactor omnium vniuersalis, ac denique fuit eorum Redemptor, effundens suum Sanguinem, & crucis mortem subiens. Et quoniam pauci homines frui potuerunt eius præsentia in carne mortali, modum illam adinuenit, ut in hoc Sacramento remaneret, & cuique eadem conferret beneficia, & faceret participes bonorum, quæ, talia officia exercendo, largitur.

5
6. Par. Med.
39.

QUINTA consideratio erit beneficiorum supernaturalium, quæ sunt mediæ nostræ salutis; & continentur in Vocatione, Iustificatione, Augmento Gratiæ, & Charitatis, omniumque virtutum, ac donis Spiritus Sancti, & perseuerantia usque ad finem vitæ: quæ Dominus noster com-

municat

municat celestibus suis inspirationibus, & Sacramentis, quæ constituit, & nobis reliquit. Inter quæ tamen magis eminent **E V C H A R I S T I A**: in qua non contentus, quod sua nobis dona largatur seipsum etiam nobis tradit; & ipsemet per seipsum venit, ut propria sua manu ea nobis det; & inde in ipsa Missa mittit inspirationes Sanctas, quibus vocat, iustificat, & feruentiores reddit adstantes, & frequenti Communione gratiam suam auget, & perseverantiam in ea tribuit: ipse enim dixit: *e qui manducat me non morietur, sed vivet in æternum.*

e Ioan. 6. 59

6

Huc accedit, quod Sacrificium Missæ sit fons duorum præstantissimorum beneficiorum. Est enim infinitus thesaurus, ex quo precium accipimus, ad solvenda nostrorum peccatorum debita; imo etiam cognatorum nostrorum & amicorum viventium ac defunctorum; estque titulus & ius amplitudinis infinitæ, ad impetranda omnia naturalia, & supernaturalia bona, quæ desiderare possumus & petere à Domino nostro, in utilitatem & commodum nostrum, ac proximorum. Ex quo fit ut miracula, quæ Salvator noster, dum viveret in hoc mundo, edidit erga infirmos, & indigentes: eadem etiam in hoc Sacramento ediderit, accipientibus illud viris Sanctis, tanquam medium ad ea impetranda: ad dandam scilicet infirmis sanitatem, eiciendos Dæmones, hostes superandos, & insignia alia miracula, quibus plenæ sunt historiæ.

7

V L T I M V M beneficium est gloriæ cælestis, quæ est æternus & immutabilis status, ab omnibus malis, quæ timeri aliàs possunt, expeditus; plenus verò bonis omnibus, quæ desiderari possunt, propter visionem & possessionem Dei, cuius pignus est Sanctissimū hoc Sacramentū ad eod certū & securū, ut ipse Salvator dixerit. *f Qui manducat meam cernem, habet vitam æternam.* Quare si Deus oculos mihi aperiret, tantūq; lumen largiretur, ut videre possem totum quod ibi latet, statim essem beatus, sicut qui iā sunt in paradiso. Et quemadmodum ait S. Ioannes, quod è *g Sede Dei & Agni* procedebat fluvius aquæ vivæ, irrigans cælestem civitatem Ierusalem, & ex utraque parte fluminis erant plurimæ arbores *vita per menses singulos reddentes fructum suum* & significant ipsos beatos, quorum gaudia sunt semper recentia, & perpetua propter visionem beatificam, quæ fluminis instar procedit à Divinitate, & humanitate Salvatoris; ita dicere licet, in Divino hoc Sacramento esse thronum & sedem Dei & Agni, qui est Deus & homo, à quo fluit fluvius gratiæ, ac cælestium deliciarum: cuius virtute Iusti conseruant bonorum operum fervorem ad similitudinem beatorum. Cum igitur Christus verè sit arbor vitæ, in se mutans comedentem ipsum; non mirum, quod ipsi comedentes etiam vocentur arbores vitæ. Excita igitur in te fidem Dñi in hoc Sacramento præsentis, cupiens vniri ei per feruentem amorem. Sic enim habebis hic inchoatam tuam beatitudinem, suspi-

f Ioan. 6. 55.

g Apoc. 22. 1.

rans ad æternam & plenam consequendam, ac dicens cum Angelico Doctore S. Thoma: *Iesu quem velatum nunc aspicio, quando fiet istud, quod in scriptis: ut te reuelata cernens faice, visu sim beatus tua gloria?*

In Hymno
huius Festi.

CAPVT X.

EXCELLENTE VIRTUTES PER SACERDOTE
les vestes significata quibus exornandi sunt Sacerdotes vt Missæ Sacri-
ficiũ offerant.

ACRÆ VESTES, QVAS INDVNT SACERDOTE
tes Sacrificium Missæ celebraturi, ad viuũ exprimẽ
virtutum & operum Sanctõrum præparationem, qua ornati
esse debent, vt eam dignè celebrent, iuxta illud Dauidis: *Sacerdotes eius induantur iustitiam*, quasi lorica, quæ illis
regat, & à pedibus ad caput protegat, exornans omnes eorum potentias &
facultates internas, & externas: ita vt nulla absque proprio ornamento
maneat; sed omnes contineat virtutes, quas iustitiæ nomen complectitur.
Hoc autem (ait S. Gregorius) voluit Deus D. N. significare per illas ves-
tes, quas assignauit Sacerdotibus antiquis: ostendens eis ex ornamento
riori eum, quem in anima habere deberent. Vt videre licebit in ultimo
huius operis tractatu, qui erit de Episcopis & Prælati. Sed quoniam illi
erant præcipuæ figuræ, & illud Sacerdotium quasi umbra nostrum, non ha-
bebant vim, animis imprimendi quod significabant; nostrum autem Sa-
cerdotium, cum sit participatio ipsiusmet Christi, per omnes illas figuræ
& umbras antiquas significati, efficacitatem habet, qua Sacramentum est
ad animam virtutibus induendam, quas corporis indumenta insinua-
bant. Et hæc causa fuit cur Christus Dominus noster in nocte vltimæ
cænæ Sacrificium hoc obtulerit, communibus & ordinariis suis vestibus
indutus; nec Apostolis suis per seipsum tunc præscripserit peculiare ex-
teriores vestes: vt intelligerent, præcipuam eorum vestem esse debere
interiorem purificatã scilicet animã ab omni culparum genere, exornatã
verò excellentibus operibus & virtutibus. Quamuis postea Sacri Apo-
stoli eorumque Successores, ex inspiratione eiusdem Christi Domini notati
cum viderent, (vt ait Sacrum Concilium Tridentinum) homines multi-
tum moueri adminiculis exterioribus, quæ oculis cernunt: statuerunt, vt
Sacerdotes non celebrarent Diuinum hoc Sacrificium ordinariis & com-
munibus induti vestibus, sed alias tunc induerent Sacras & benedictas

Psal. 31. 9

in Pastor. c.
2. §. 3. §.
lib. 1. Epist. c.
24. Hier.
Epist. ad
Fabiol.
c. eius 1.

Seff. 23. c. 6.